

Joh. Aavikin 70-vuotisjuhlakirja

Pühendusteos Johannes Aavikule 70. sünnipäeva puhul 8. detsembril 1950. Lund 1951. — 101 sivua ynnä Aavikin valokuvan ja autografin jäljennös. Toimittaneet HENNO JÄNES, JULIUS MÄGISTE, ARTUR ADSON ja GUSTAV RÄNK.

Viron tähän saakka huomattavimman oikeakielisyyss- ja kielenuudistusmiehen *Johannes Aavikin* seitsemännen vuosikymmenen täyttymisen

johdosta ovat hänen ystävänsä, työtoverinsa ja oppilaansa julkaisseet äskettäin Lundissa sisältörikkaan juhla-albumin.

Kutenluonnollista on, juhlakirjaan sisältyvät tutkielmat — kahdeksan luvultaan — liikkuvat kielentutkimuksen alalla. Julkaisun alussa on Aavikin valokuva sekä 236 nimeä käsittävä onnentoivottajien luettelo (joukossa 46 pääasiallisesti Ruotsissa toimivaa virolaista sivistysjärjestöä). Sen jälkeen seuraa JULIUS MÄGISTEN kirjoittama laajahko ja paikoin sangen yksityiskohtainen selostus A:n elämästä ja toiminnasta, erityisesti hänen kielenuudistustyöstänsä. Myös seuraavat kaksi artikkelia, nim. HENNO JÄNEKSEN »Uusien kantasanojen luomisesta viron kielessä» ja ANDRUS SAARESTEN »Yksilön ja yhteisön osuudesta kielen elämässä» käsittelevät Aavikin työalaa. Viimeksimainittu sisältää joukon yleispäteviä, kaikkia eläviä (sivistys)kieliä koskevia toteamuksia.

Kolme suomalaista oikeakielisyysveljestä on juhla kirjassa edustamassa Suomen sillan toista puolta — tällä kertaa sananmukaisesti *Itämeren itäpuolella* olevia: E. A. SAARIMAA käsittelee »virolaisuuksia suomalaisten kielenkäytössä», LAURI KETTUNEN kertoilee »henkilökohtaisia muistelmia Joh. Aavikista», ja julkaisun viimeisenä on LAURI HAKULISEN artikkeli »Suomen *kunta* ja viron *kond* sukulaisineen. Merkitysten kehityksen tarkastelua». Mainitsematta ovat vielä julkaisuun 6:ntena ja 7:ntenä sisältyvät kahden ruotsalaisen tutkijan kirjoitukset, nim. PER WIESELGRENIN »Lyhyt katsaus Pohjois-Viron paikannimiin» sekä BJÖRN COLLINDERIN artikkeli »Mikael Agricolan, varhaisimman suomalaisen kirjailijan kielenkäytön erikoisuuksia».

Viisi ensiksi mainitsemaani artikkelia ovat vironkielisiä, Hakulisen suomenkielinen, Wieselgrenin ja Collinderin englanninkielisiä. Mägisten, Jänksen ja Saaresten kirjoituksiin liittyy ranskankielinen, Wieselgrenin kirjoitukseen vironkielinen referaatti.

Esiteltävä julkaisu on jälleen ilahduttava osoitus siitä, että virolainen kulttuuri ja tieteellinen tutkimus elävät Ruotsissa ja ovat ilmeisessä nousussa. Eihän näet ole vielä kulunut paria vuotta mahtavan Apophoreta Tartuensia-julkaisun ilmestymisestä, ja nyt saamme taas uuden, tällä kertaa Etelä-Ruotsista. Kun tietää, millaisessa sekä henkisessä että varsinkin taloudellisessa ahdingossa suurin osa Ruotsin virolaisista vielä tois-taiseksi elää, ei voi olla ihaillematta tällaisia voimannäytteitä. Me täällä olemme osaltamme niistä sekä iloisia että ylpeitä.

E. L.